

Отже, застосування сучасних інформаційних технологій значно удосконалює організацію обліку на підприємствах малого бізнесу та робить більш ефективним управління підприємством.

Список використаних джерел: 1. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 336 с. URL: <https://knteu.kiev.ua/file/MTC=/00fe89dcf255176477f44d6060ac7347.pdf>. 2. Білуха М. Т. Теоретичні та методологічні засади електронного обліку господарської діяльності. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2004. № 12. С. 15-24. 3. Вольська К. О., Дикий А. П. Бухгалтерський облік у «хмарі»: порядок переходу та адаптації інформаційної системи підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2017. Вип. 2 (37). С. 24-29. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7143>. 4. Сиротинська А. П., Лазаришина І. Д. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 264 с. URL: <http://uchebnik-online.net/book/871-informacijni-sistemi-pidpriyemstv-malogo-biznesu-navchalnij-posibnik-a-p-sirotinska-i-dlazarishina/2-anotaciya.html>. 5. Фролов В. Впровадження «хмарних» технологій в практику бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 12. С. 45-49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2013_12_7.

УДК 657

О. Д. Панченко, аспірантка

Науковий керівник: **Б. В. Мельничук**, канд. екон. наук, ст. наук. співробітник
ННЦ «Інститут аграрної економіки», м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ

Ключові слова: управлінський облік, бізнес-аналітика, функції бухгалтерів, аналіз.

Роль бухгалтерів в управлінні підприємством щороку зростає. Вони поступово перетворюються із простих виконавців бухгалтерських операцій на повноцінних учасників управлінського процесу. До основних функцій бухгалтерів додалося управління продуктивністю підприємства, бюджетний контроль, аналіз прибутковості тощо. Виконання цих операцій неможливе без використання бізнес-аналітики, Cloud-технологій та BigData. Уже давно бухгалтери-аналітики використовують корпоративні системи для створення звітів та аналізу поточної діяльності, але нові функції вимагають використання таких технологій, що дозволяють планувати поточну діяльність та оперативно реагувати на всі зміни.

Варто зазначити, що традиційно облік визначали як одну із функцій управління зі своїми характерними цілями, принципами, завданнями [2].

Структура управлінського обліку ґрунтується на виявленні його зв'язків, цілей, завдань, функцій, принципів і об'єктів. Якщо на підприємстві впроваджено систему управлінського обліку, це означає, що на багато аналітичних питань щодо діяльності власної фірми керівництво може швидко отримати вичерпні відповіді [1].

Бізнес-аналітику можна використовувати для виконання всіх основних функцій бухгалтерів. Розглядаючи функції управлінського обліку, необхідно акцентувати увагу на таких завданнях обліку, як облік основних господарських операцій, аналіз і визначення продуктивності та планування і прийняття рішень (рис.).

Облік основних господарських операцій використовує внутрішні фінансові дані. При аналізі та визначенні продуктивності використовують облікові, а також інші внутрішні дані. Для планування та прийняття рішень використовують всі внутрішні та зовнішні дані. Бізнес-аналітика допомагає вирішенню всіх вище наведених завдань.

Описова аналітика корисна для обліку господарських операцій. Для аналізу та визначення продуктивності використовують описову та діагностичну аналітику. При плануванні і прийнятті управлінських рішень максимально застосовують усі види аналізу.

Описова аналітика (аналіз) пропонує відповідь на запитання «що сталося». Цей аналіз дозволяє перевірити ситуації, що були в минулому. Наприклад, звітування про доходи підприємства за попередній рік або проведення фінансового співвідношення, щоб порівняти фактичні дані з історичними показниками за допомогою засобів візуалізації та інструментів обробки тексту.

Рис. 1. Використання бізнес-аналітики в управлінському обліку

Джерело: розроблено автором.

Діагностичний аналіз пропонує відповідь на запитання «як це сталося». Це передбачає проведення аналізу причин виникнення та використання даних для перевірки гіпотези. Наприклад, якщо у попередньому році зменшується кількість замовлень конкретного підприємства, аналіз діагностики може призвести до того, як і чому це відбулося. Діагностичний аналіз також дозволяє приймати рішення, щоб зупинити подібні події.

Прогнозний аналіз відповідає на запитання: «Що буде в майбутньому і коли?». Для прогнозування майбутньої конкретної події аналітика дозволяє побудувати модель або алгоритм для виявлення різних необхідних компонентів. Наприклад, виробник агротехніки може збирати терабайти даних про продуктивність своїх внутрішніх частин та побудувати модель для прогнозування можливості відмови компонентів та заздалегідь планувати його технічне обслуговування.

Приписна аналітика відповідає на запитання: «Як я можу це зробити?». Діагноз та прогноз марні без рекомендацій та пропозицій про те, як досягти покращення. Безперечно, це може вимагати деяких експериментів, але це допоможе краще зрозуміти й обрати найвірогідніший курс дій. Такі інструменти, як «Машинне навчання», можуть допомогти знайти оптимальне рішення проблем на основі часу, якості та прибутку порівняно з вартістю.

З вищевказаного можна зробити висновок, що у вік цифрової інформаційної революції, якщо бухгалтери не будуть йти в ногу з часом, вони поставлять під ризик діяльність своєї компанії і, як наслідок, це призведе до погіршення її конкурентної переваги.

Застосування бізнес-аналітики допоможе бухгалтерам-менеджерам зробити об'єктивне судження, зменшиться вплив його суб'єктивної думки, упередженості та ірраціональності. Рішення будуть ґрунтуватися на фактах та ретельному аналізі й дадуть змогу задовольнити інтереси всіх зацікавлених сторін.

Список використаних джерел: 1. Андрусак В. М. Управлінський облік як система бухгалтерського обліку. *Збірник наукових праць ВНАУ Серія : Економічні науки*. 2012. № 3 (69). С. 3-9. 2. Ковалишин У. М. Роль та місце управлінського обліку в системі управління підприємством. *Науковий вісник*. 2006. № 16.1. С. 253-259.